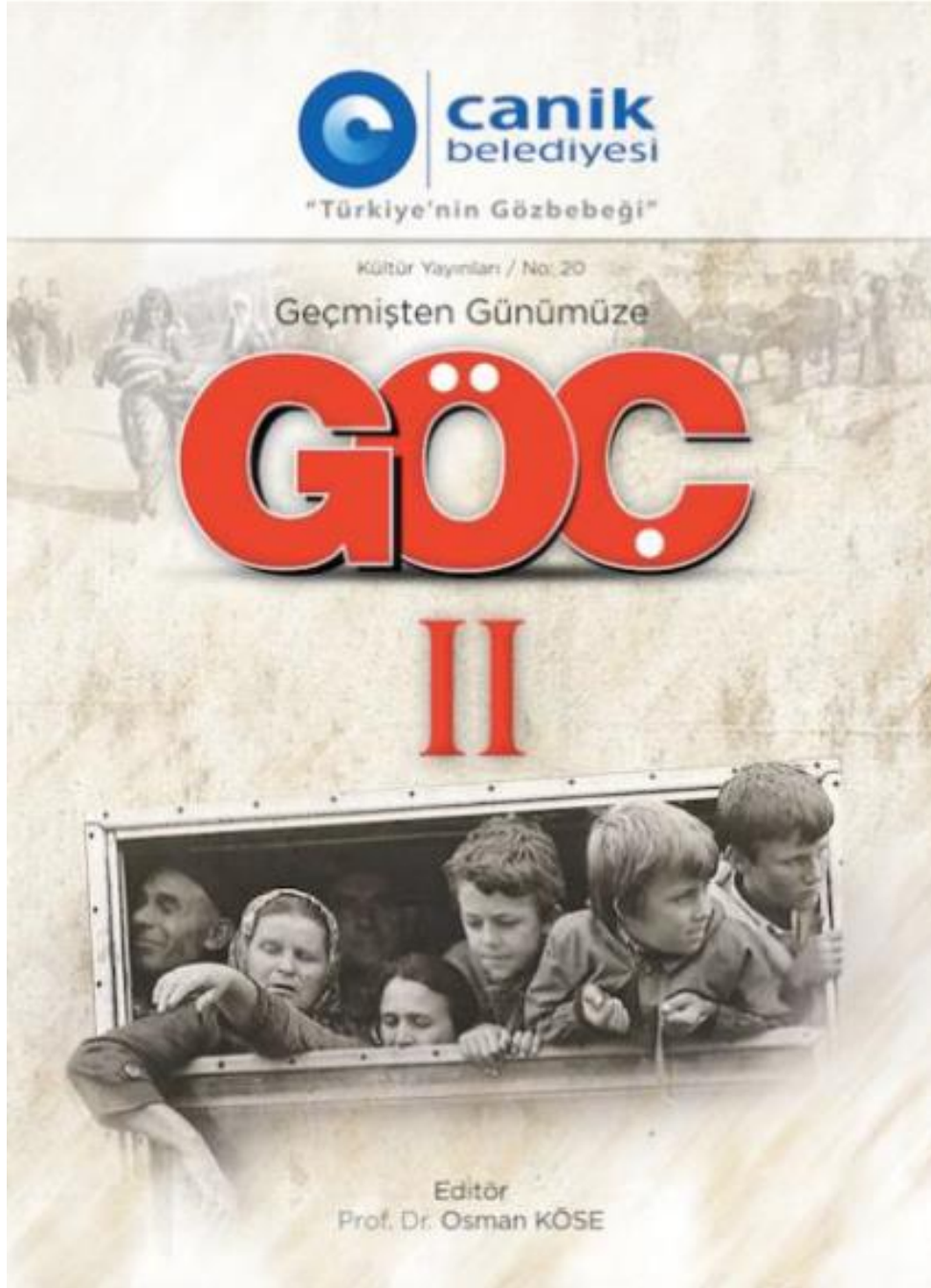

REFERANS İÇİN:

H. İ. Zeybek – A.Uzun - Cevdet Yılmaz – M.Bahadır – H. Dinçer - İ. K. Hatipoğlu (2017) "*Bir İçgöç Olayı: Samsun'da Tokatlılar*", **VII. Uluslararası Canik Sempozyumu "Geçmişten Günümüze Göç** (17-19 Şubat 2017)" "The 7th International Canik Symposium – Migration From Past To Present (Feb 17-19, 2017)" (Editör: O. Köse), Samsun, Türkiye, (859-876).

Geçmişten Günümüze

GÖÇ

II

Editör
Prof. Dr. Osman KÖSE

Samsun - 2017

Canik Belediyesi Kùltür Yayınları
Yayın No: 55-17-01

Takım Numarası
978-605-81912-0-4

ISBN
978-605-81912-2-8

Samsun 2017

Editör: Osman KÖSE

Mizanpaj ve Kapak Tasarımı
Burhan ÖZAKÇA
0507 669 1981

Baskı Tarihi
Aralık 2017

Baskı Yeri
Uğur Ofset Pazar Mahallesi Mukayyitzade Sokak No: 48
İlkadım / SAMSUN
0362 431 52 55

Sertifika Numarası
18324

CANİK BELEDİYE BAŞKANLIĞI
Karşıyaka Mahallesi İlkbahar Sokak No: 1

CANİK / SAMSUN
Tlf: +90 444 55 90
Faks: +90 362 238 84 30
Web : www.canik.bel.tr
E-posta : canik@canik.bel.tr

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Antalya'ya Olan Göçler ve Sonuçları (1800-1923)	771
Süleyman Uygun	
Karadeniz'de Yabancı Vapur Kumpanyaları ve Göç	789
Mustafa Gökçe / Eren Fehmi Eroğlu	
Geçmişten Günümüze Beşkaza Yörüklerinin Göç Hareketleri ve Yolları	809
Süleyman Tekir	
Birinci Dünya Savaşı'nda Karadeniz Bölgesinde Muhaceret (1914-1917)	823
Nadia Yaseen Abed	
Deprivation Of Nationality For Jews Of Iraq Law And their Migration (1950-1951)	835
Deniz Beyaz	
Samsun'dan Kocaeli'ye Göç Eden Ailelerin Doğum ve Doğum Sonrası İnanışları	841
Halil İbrahim Zeybek/ A. Uzun / C. Yılmaz / F. Aylar / M. bahadır / H. Dinçer / İ. K.	
Yakın Dönemde (2008-2015) Samsun'a Olan İç Göçlerin İller İtibariyle Dağılışı	847
Hali İbrahim Zeybek / A. Uzun / C. Yılmaz / M. Bahadır / H. Dinçer / İ. K.	
Bir İç Göç Olayı: Samsun'da Tokatlılar	859
Hasan Dinçer / H. İbrahim Zeybek / Muhammed Bahadır	
Samsunluların Türkiye'de illere Göre Dağılışı (2007-2015)	877
Hasan Dinçer / H. İbrahim Zeybek / Cevdet Yılmaz/ İ. K. Hatipoğlu	
Samsun İline Göçlerde Amasyalıların Rolü	887
Muhammed Bahadır / C. Yılmaz / A. Uzun / H.İ. Zeybek / M.A. Özçelebi	
Samsun İline Göç Eden Trabzonluların Mekânsal Analizi	895
Osman Köse / Türkmen Törel	
Kürtün'de Çepni Türkmenleri ve Geleneksel Yayla Göçleri	905
Cevdet Yılmaz / Pınar Tağrikulu	
Giresun ve Trabzon Kırsalında Göçe Kabilmayan Ailelerin Gerekçeleri	927
Ünsal Bekdemir / Fatih Muhammed Köse	
Giresun İlinin Türkiye Göç Hareketliliği İçerisindeki Yeri	937
Ali Acar	
İç Göçler Sonucu Hayat Tarzında Meydana Gelen Değişimler	947

H - Sıradışı Göçler

Ali Korkmaz	
Küresel Bir Sorun Olarak Türkiye'de Beyin Göçü	961
Yusuf Bahri Gündoğdu	
İslam Hicretinin Sosyolojik ve Pedagojik Tahlili	967
Bahargül Ataş	
Sibirya'dan Batı'ya Sanatsal Göç	979
Vüsale Musalı	
Tezkireler Işığında Azerbaycan Şairlerinin Osmanlıya Göç Etme Sebepleri	983
Ahmet N. Özdal	
Ortaçağ'da Yakındoğu'nun Sıradışı Göçmenleri: Çingeneler (Zutt'lar)	991
Önder Deniz	
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İşçi Göçünün Çalışma Hayatına Etkisi	997
Sabit Duman	
Beyaz Rusların Gelişi	1005
Süleyman Hatipoğlu	
Hatay Meselesinde Halil İbrahim Efendi ve Müritler Göçü	1011

I - Köyden Şehre Göçler

Cevdet Yılmaz	
Türkiye'de Kırdan Kente Göç Sürecinde Etkili Olan Aracı Faktörler	1023
Cihat Uslucan	
18. Yüzyıldan 19. Yüzyıla İstanbul'a Ev Göçü	1031

Bir İç Göç Olayı: Samsun'da Tokatlılar

Prof. Dr. Halil İbrahim ZEYBEK
Gümüşhane Üniversitesi / Gümüşhane

Prof. Dr. Ali UZUN
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / samsun

Prof. Dr. Cevdet YILMAZ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / samsun

Yrd. Doç. Dr. Muhammet BAHADIR
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / samsun

Arş. Gör. Hasan DİNÇER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / samsun

Arş. Gör. İlter Kutlu HATİPOĞLU
Ondokuz Mayıs Üniversitesi / samsun

1. GİRİŞ

Coğrafi anlamda göç fiziki coğrafya (iklim değişiklikleri, doğal afetler...), beşeri (savaşlar, siyasi sebepler, sınır değişiklikleri...) ve ekonomik (çalışmak...) sebeplerle insanların veya toplulukların bir yerleşim ünitesinden başka bir yerleşim birimine giderek, oralarda geçici veya sürekli yerleşmeleri olayı olarak tarif edilebilir.

Göçler yurtiçi veya yurt dışına göre (iç göçler, dış göçler), gönüllülük-zorunluluk hallerine bağlı olarak (gönüllü göçler, zorunlu göçler) ve süresine göre (daimi ve geçici göçler) gibi ana başlıklar haline ayrılabilir. Bu ana başlıklar içerisinde de alt başlıklar halinde göç tipleri ayırmak mümkündür (Yılmaz, 2007). Yine, herhangi bir göç hareketi birden fazla göç grubuyla bağlantılı da olabilmektedir.

Yerleşmelerin nüfus özelliklerinin incelenmesinde aldıkları göçlerin araştırılması önemlidir. 2015 yılı verilerine göre Samsun toplam nüfus bakımından ülkemizde 16. sırada yer almaktadır. Samsun'un nüfus yapısının ortaya konulmasında, şehrin nereden ve ne miktarda göç aldığı başta olmak üzere, nüfusun çeşitli yönleriyle incelenmesine ihtiyaç vardır.

Türkiye'de uzun dönemdir iç göçler içerisinde en dikkati çeken kırdan kente olan göçlerdir. Nitekim ülkemizde kırdan kente göçler özellikle 1950'li yıllarda hızlanmış olup, günümüzde de devam etmektedir.

Türkiye'de göç etme nedenine göre göç eden nüfus oranları içerisinde en yüksek payı hanedeki fertlerden birine bağımlı gerçekleşen göçler oluşturmaktadır (% 41,5). İkinci sırada eğitim amaçlı gerçekleşen göçler (% 22,6), üçüncü sırada ise tayin/iş değişikliği yoluyla gerçekleşen göçler oluşturmaktadır (Tablo 1).

Tablo 1. Türkiye’de göç etme nedenine göre göç eden nüfus ve oranı (2 Ekim 2011)

Göç Etme Nedeni	Göç Eden Nüfus	Göç Eden Nüfus Oranı (%)
İş Aramak/Bulmak	268 400	12,2
Tayin/İş Değişikliği	295 906	13,4
Eğitim	498 137	22,6
Evlilik/Boşanma	166 284	7,5
Sağlık	22 649	1,0
Hanedeki Fertlerden Birine Bağımlı Göç	916 761	41,5
Diğer	39 115	1,8
Bilinmeyen	593	0,03
Toplam	2 207 844	100,0

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2011

Türkiye’de 1975-2000 yılları arasında yerleşim yerleri ve iller arasında göç eden nüfus miktarının sürekli artmış olduğu görülmektedir (Tablo 2). Bu artış hem göç eden nüfus miktarında hem de göç eden nüfus oranlarında gerçekleşmiştir. Nitekim 1975-1980 döneminde yerleşim yerleri arasında göç eden nüfus miktarı 3.584.421 iken, bu sayı 1995-2000 döneminde 6.692.263’e yükselmiştir. Benzer şekilde yerleşim yerleri arasında göç eden nüfus oranı 1975-1980 döneminde % 9,34 iken, 1995-2000 döneminde % 11,02’ye yükselmiştir. İller arası göç eden nüfus miktarı da 1975-2000 yılları arasında sürekli artış göstermiştir. İller arası göç eden nüfus miktarı 1975-1980 arasında 2.700.977 iken, bu sayı 1995-2000 döneminde 4.788.193’e çıkmıştır. 1975-2000 arası dönemde aynı şekilde iller arası göç eden nüfus oranları da artmıştır. 1975-1980 arasında iller arasında göç eden nüfusun daimi ikametgâh nüfusuna oranı % 7,03 iken, bu oran 1995-2000 döneminde % 7,88’e çıkmıştır.

Tablo 2. Yerleşim yerleri ve iller arası göç eden nüfus (1975-2000)

Sayım Yılı	Daimi İkametgâh Nüfusu	Dönem	Yerleşim Yerleri Arasında Göç Eden Nüfus		İller Arası Göç Eden Nüfus	
			Sayı	%	Sayı	%
1980	38 395 730	1975-1980	3 584 421	9,34	2 700 977	7,03
1985	44 078 033	1980-1985	3 819 910	8,67	2 885 873	6,55
1990	49 986 117	1985-1990	5.402.690	10,81	4 065 173	8,13
2000	60 752 995	1995-2000	6 692 263	11,02	4 788 193	7,88

Kaynak: DİE, 1980-2000

Not: 1975-1980, 1980-1985, 1985-1990 dönemlerinde yerleşim yerleri arasında göç eden nüfus miktarı, aynı ile bağlı ilçe merkezleri ve köyler arasındaki göç kapsamamıştır. 1995-2000 döneminde; aynı ile bağlı ilçeler arasında göç eden toplam nüfus 125 896, aynı ile bağlı köyler arasında göç eden toplam nüfus 99 823’tür.

Türkiye’de 1975-2000 arası dönemde yerleşim yerlerine göre göçler dikkate alındığında tüm dönemlerde şehirden şehire ve köyden şehire göçlerin sürekli arttığı anlaşılmaktadır. Öyle ki 1975-1980 döneminde şehirden şehire göç eden nüfus miktarı 1.752.817 iken, bu rakam 1995-2000 döneminde 3.867.979’a çıkmıştır (Tablo 3). Benzer şekilde köyden şehire göçler de sürekli artmıştır. 1975-1980 döneminde köyden şehire göç eden nüfus miktarı 610.067 iken, bu rakam 1995-2000 arası dönemde 1.168.285’e yükselmiştir. 1975-2000 arası dönemde şehirden köye göç eden nüfus miktarında ise dalgalanmalar yaşanmıştır. Nitekim 1975-1980 döneminde 692.828 olan şehirden köye göç miktarı 1980-1985 döneminde 490.653’e düşmüş, 1985-1990 döneminde tekrar artarak 680.527’ye yükselmiş, nihayet 1995-2000 arasında ise 1.342.518’e çıkmıştır. Yerleşim yerlerine göç eden nüfus miktarı bakımından en çok dalgalanmanın görüldüğü göç tipini ise köyden köye olan göçler oluşturmuştur. Öyle ki 1975-1980 döneminde köyden köye göç eden nüfus miktarı 528.709 iken, 1980-1985 döneminde azalarak 322.709’a düşmüş, 1985-1990 döneminde artarak 392.935’e çıkmış, 1995-2000 döneminde

yeniden azalarak 313.481'e düşmüştür.

Tablo 3. Yerleşim yerlerine göre göç eden nüfus (1975-2000).

	Şehirden şehire		Köyden şehire		Şehirden köye		Köyden köye		Toplam	
		%		%		%		%		%
1975-1980	1 752 817	48,90	610 067	17,02	692 828	19,33	528 709	14,75	3 584 421	100
1980-1985	2 146 110	56,18	860 438	22,53	490 653	12,84	322 709	8,45	3 819 910	100
1985-1990	3 359 357	62,18	969 871	17,95	680 527	12,60	392 935	7,27	5 402 690	100
1995-2000	3 867 979	57,80	1 168 285	17,46	1 342 518	20,06	313 481	4,68	6 692 263	100

Kaynak: DİE, 1980-2000

2. YÖNTEMLER VE MALZEME

Çalışma hazırlanırken DİE genel nüfus sayımı sonuçlarından ve TÜİK göç istatistiklerinden faydalanılmıştır. Çalışmada DİE 1980-1985-1990 ve 2000 yılları Genel Nüfus Sayımı verileri değerlendirilmiştir. TÜİK'e ait veriler ise 2007 yılı sonrasını kapsamaktadır.

Ayrıca Samsun'da yaşayan Tokatlıların geliş zamanları, amaçları, sosyoekonomik durumları gibi çeşitli özelliklerini tespit etmek amacıyla hazırlanan anketler uygulanarak, değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler tablo ve grafiklere dönüştürülmüş, coğrafi bilgi sistemleri programları ile dağılım haritaları hazırlanmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Samsun'a Olan Göçler

Tarihi süreç içerisinde göç çeşitlerinin hemen hemen tamamı Samsun'da görülmüş ve yaşanmıştır. Bunlardan muhaceret ve mübadele gibi göçler tarihte kalmış, buna karşılık mevsimlik göçler, kırdan kente göç, iller arası göç ve yurt dışına göçler devam etmektedir (Yılmaz, 2007).

Samsun ili konumu ve yerleşmeye uygun fiziki coğrafya özellikleri, ekonomik coğrafya özellikleri gibi temel sebeplere bağlı olarak ilk çağlardan beri önemli yerleşme alanlarından ve göç yollarından biri görevi görmüştür. Günümüzde de bu göçler gerek iç göç-dış göç olayları gerekse de mevsimlik göçler, zorunlu göçler gibi çeşitli türleriyle devam etmektedir.

3.1.1. İç Göçler Açısından Samsun

İç göçler yönü itibarıyla şehirden şehire, köyden şehire, şehirden köye ve köyden köye göçler şeklinde gruplandırılmaktadır. Samsun ilinde, boyutları farklı olmakla birlikte bu göç tiplerinin hepsine de rastlamak mümkündür.

Samsun ilinin 2000 yılında aldığı toplam göç 96.084'tür (Tablo 4). Aynı yıl verilerine göre Türkiye'de iç göçe katılan toplam nüfus miktarı 6.692.263'tür. Samsun ilinin Türkiye'de iç göç içerisindeki payı ise % 1,4'tür. Türkiye genelinde olduğu gibi Samsun'da da alınan göçün çoğu erkek nüfustan oluşmaktadır. Öyle ki 2000 yılında Samsun ilinin aldığı göçte erkek nüfusun miktarı 49.408 iken, kadın nüfus miktarı ise 46.676'dır. Söz konusu yılda yerleşim birimleri bakımından Samsun ilinin aldığı göçe bakıldığında en büyük payın şehirden şehire gerçekleşen göçlerden oluştuğu anlaşılmaktadır. Nitekim ilin göçle aldığı toplam 96.084 nüfusun, 55.369'u şehirden şehire gerçekleşmiştir. 2000 yılında Samsun ilinin yerleşim yerlerine göre aldığı göçte en düşük pay ise 4.334 kişi ile köyden köye gerçekleşen göçlerden oluşur.

Tablo 4. 2000 yılında Samsun ilinin yerleşim yerlerine göre aldığı göç

	Toplam			Şehirden Şehire		Köyden Şehire		Şehirden Köye		Köyden Köye	
	Toplam	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Samsun	96.084	49.408	46.676	28.339	27.030	9.640	8.473	9.675	8.593	1.754	2.580
Türkiye	6.692.263	3.643.375	3.048.888	2.110.130	1.757.849	639.319	528.966	730.646	611.872	163.280	150.201

2000 yılı verilerine göre Samsun ilinin yerleşim yerlerine göre verdiği göç, aldığı göçten çok çok fazladır. Nitekim aynı yıl verilerine göre ilin aldığı toplam göç 96.084 iken, verdiği göç miktarı toplam 147.729'dur (Tablo 5). İlin verdiği toplam göçte erkek nüfus fazlalığı dikkat çekmektedir. Bu durum, göçlerin bir kısmının işçi göçü şeklinde gerçekleştiği ve bu göçe sadece erkek nüfusun iştirak etmiş olduğunu akla getirmektedir. Bu dönemde Samsun ilinin yerleşim yerlerine göre verdiği göç de de en büyük pay, aldığı göçte olduğu gibi şehirden şehire olan göçlerden oluşmaktadır. 2000 yılında şehirden şehire Samsun ilinden gerçekleşen göç miktarı 86.001'dir. Bu sayı, ilden verilen toplam göçün % 58'ine karşılık gelmektedir. İlin bu dönemde yerleşim yerlerine göre verdiği göçte ikinci sırayı köyden şehire olan göçler almıştır (33.151). Köyden şehire olan göçler, bu dönemde verilen göçlerin % 22,4'ünü oluşturur. 2000 yılı verilerine göre Samsun ilinden yerleşim yerlerine göre verilen göçler içerisinde en düşük pay köyden köye olan göçlere aittir (7.225). Köyden köye bu dönemde gerçekleşen göçler toplam göçlerin sadece % 4,9'una karşılık gelir.

Tablo 5. 2000 yılında Samsun ilinin yerleşim yerlerine göre verdiği göç

	Toplam			Şehirden Şehire		Köyden Şehire		Şehirden Köye		Köyden Köye	
	Toplam	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Samsun	147 729	80 606	67 123	46 107	39 894	18 673	14 476	11 949	9 405	3 877	3 348
Türkiye	6 692 263	3 643 375	3 048 888	2 110 130	1 757 849	639 319	528 966	730 646	611 872	163 280	150 201

Verilerin tutulmaya başlandığı 1975'ten bu yana Samsun ilinin aldığı ve verdiği göç miktarları karşılaştırıldığında sürekli olarak verilen göçün daha fazla olduğu görülmektedir (Tablo 6). Nitekim ilde alınan ve verilen göçlere dönemler-yıllar itibariyle bakıldığında alınan göçün en fazla 1995-2000 döneminde olduğu anlaşılmaktadır (59.628). Buna karşılık alınan göçün miktar olarak en az gerçekleştiği devre ise 2011-2012 olmuştur (32.249).

1975'ten bu yana Samsun ilinin verdiği göç miktarları da dönemler itibariyle dalgalanmalar göstermekle birlikte hep alınan göçten fazla olmuştur. Verilen göçler miktar olarak en fazla 1995-2000 döneminde gerçekleşmiştir (111.272). Fakat bu sayılar beşer yıllık dönemi kapsadığından, aslında yıl bazında bakıldığında ilin aldığı ve verdiği göçlerin miktar olarak son yıllarda daha fazla olduğu görülür.

Samsun ilinde verilen göçün sürekli fazla olması sebebiyle ilin net göç miktarları ve net göç hızları da hep – değerler göstermiştir. Verilerin karşılaştırıldığı dönem itibariyle net göç miktarının rakam olarak en fazla olduğu dönem 1995-2000 (-51.644), en az olduğu dönem ise 2008-2009 arası olmuştur (-707).

Samsun ilinde net göç hızının en fazla olduğu dönem de net göç miktarıyla paralel olarak 1995-2000 dönemidir (% -45,5). İlde net göç hızının en düşük olduğu devre ise 2008-2009 arası olmuştur (% -0,6).

Tablo 6. Samsun'un dönemler itibariyle toplam nüfusu, aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı özellikleri

	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net Göç Hızı (%)
2014-2015	1 279 884	41 718	44 627	-2.909	-2,3
2013-2014	1 269 989	41 057	44 519	-3.462	-2,7
2012-2013	1 261 810	38 644	42 504	-3.860	-3,1
2011-2012	1 251 722	32 249	41 561	-9 312	-7,4
2010-2011	1 251 729	35 103	43 408	- 8 305	-6,6
2009-2010	1 252 693	35 418	44 825	- 9 407	-7,5

2008-2009	1 250 076	38 874	39 581	- 707	-0,6
2007-2008	1 233 677	35 404	40 633	- 5 229	-4,2
1995-2000	1 108 182	59 628	111 272	- 51 644	-45,5
1985-1990	1 058 963	53 547	84 769	- 31 222	-29,1
1980-1985	985 215	38 687	52 396	- 13 709	-13,8
1975-1980	875 974	34 872	46 016	- 11 144	-12,6

Kaynak: 1980-2000 Genel Nüfus Sayımı Sonuçları ve 2008-2015 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları

Nüfus sayım veya tespitlerinden hareketle, bir ilin aldığı veya verdiği göç miktarı doğum yerine göre nüfus ve daimi ikametgâha göre nüfus olmak üzere iki şekilde tespit edilmektedir.

Doğum yerlerine göre Samsun il nüfusuna bakıldığında 1935'te toplam nüfusun % 82,2'si Samsun'da doğanlardan oluşmaktaydı (Tablo 7). Samsun'da yaşayıp da başka ilde doğanların oranı ise aynı yıl % 17,8'dir. Samsun toplam nüfusu içinde başka ilde doğanların oranı 1970'te % 86'ya çıkmış, 2000 yılında ise azalarak % 83,7 olmuştur.

1980 yılı verilerine göre Samsun'da yaşayıp da başka ilde doğanlar içerisinde en büyük pay Trabzon doğumlularına aittir (26.331). Trabzon doğumluları sırasıyla Ordu (18.889), Giresun (8.029), Rize (5.232) ve Sinop (4.736) takip etmiştir. Bu illeri sırasıyla Amasya, Tokat ve Gümüşhane doğumlular izliyordu.

2000 sayımı sonuçlarına göre ise Samsun ilinde yaşayıp da il dışında doğanlar içerisinde en büyük pay Ordu doğumlularıdır (% 3,2). Ordu doğumluları sırasıyla Trabzon (% 2,9), Giresun, Amasya, İstanbul, Rize, Tokat, Sinop, Artvin, Ankara ve Gümüşhane doğumlular izlemektedir.

Samsun'da yaşayıp da doğum yeri başka iller olan nüfus içinde 1980-2000 arası dönemde Ordu doğumlular Trabzon doğumluları geçmiştir. Bu değişimde aradan geçen zaman dilimi içerisinde Trabzon'un da ekonomik bakımdan gelişme göstermesi yanında göçe iştirak eden Trabzon doğumluların Samsun'a değil doğrudan batı illerine göç etmesi ile ilgilidir. Yani Trabzon-Samsun-İstanbul şeklinde gerçekleşen *kademeli göçün* yerini Trabzon-İstanbul şeklindeki *doğrudan göçlerin* alması ile ilgilidir (Yılmaz, 2007).

İl dışında doğanların oranında son dönemlerde meydana gelen düşüşlerde, Samsun'un geçmişe göre bölgesel çekim merkezi vasfını kaybetmesi ve buna bağlı olarak eskisi kadar göç almaması rol oynamıştır. Bununla birlikte geçmişten günümüze Karadeniz kıyı kuşağının önemli idari merkezlerinden biri olması nedeniyle ilde bulunan memurlar, işçiler, eğitim ve sağlık sektöründe çalışanlar, üniversite, polis okulu ve askeri birliklerin varlıklarından kaynaklanan geçici nüfus gibi nedenlerle Samsun ilinin toplam nüfusu içinde mutlaka bir miktar başka ilde doğan nüfus bulunacaktır (Yılmaz, 2007).

Tablo 7. Belli dönemlerde Samsun ili toplam nüfusu içinde Samsun doğumlu olanlar ile doğum yeri başka bir olanların oranları.

Yıl veya dönem	Samsun ilinde doğanların oranı (%)	Doğum yeri Samsun dışında başka bir il olanların oranı (%)
1935	82,2	17,8
1945-1970	86	14
2000	83,7	16,3

Daimi ikametgaha göre Samsun nüfusuna bakıldığında 1980 nüfus sayımında ilde Doğu Karadeniz Bölümü illeri ile komşu illerin ön sıralarda yer aldığı görülmektedir. 1980 yılında Samsun'da sayılıp da daimi ikametgahını Samsun dışında başka il olarak gösterenler içerisinde ilk sırayı Ordulular oluşturmaktadır (3.729). Bu ili sırasıyla Trabzon (2.889), Rize (2.186), Amasya (1.690), Giresun (1.002) ve Sinop (835). Yine 1980 sayımında (1975'teki ikametgahını) İstanbul (5.928) ve Ankara (3.089) olarak gösterenlerin sayıları, bu iki ilin Samsun için önemini hatırlatmaktadır. Buna karşılık aynı dönemde Samsun'un İstanbul'a verdiği göç, aldığı bu göçten çok daha fazladır. Nitekim aynı yıl İstanbul'da

yaşayanlardan 15.050 kişi daimi ikametgahını Samsun olarak belirtmiştir. Benzer şekilde Ankara'da yaşayan 4.397 kişi de 1975'teki ikametgahını Samsun olarak belirtmiştir (Tatlıdil, 1988).

Gerek doğum yerlerine göre, gerekse de daimi ikametgâhlarına göre Samsun 1980'li yıllara kadar komşuları ve Doğu Karadeniz illerinden göç almışken, başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir, Bursa ve Kocaeli gibi gelişmiş sanayi merkezlerine göç vermiştir. Sonraki dönemlerde ise aldığı göç azalmış, fakat verdiği göç artarak devam etmiştir (Yılmaz, 2007)

Samsun özellikle Türkiye'de iç göçlerin hızlandığı 1950'li yıllardan itibaren doğusundaki illerden göç almış, özellikle 1970'li yılların ikinci yarısından itibaren ise başta İstanbul olmak üzere batıdaki illere göç vermiştir. Mesela 1975-1980 döneminde Samsun'un aldığı göç 34.872 iken, verdiği göç 46.016 olmuştur. Aynı dönemde Samsun'dan gidenlerin tercih ettikleri ilk üç il sırasıyla İstanbul, Ankara ve Bursa olmuştur. 1990 yılı verilerine göre İstanbul ilinde bulunan fakat il dışında doğan nüfus içerisinde Samsun doğumluların sayısı 127.564'tür. Bu sayı, İstanbul'da yaşayıp, doğum yeri başka iller olan sıralamada 11. sıraya karşılık gelmektedir.

2000 yılı verilerine göre de Samsun'dan göç edenlerin en fazla tercih ettikleri iller sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli, Antalya ve Muğla olmuştur. 2000 yılında İstanbul nüfusu içerisinde başka ilde doğanlar içinde Samsun doğumluların sayısı 212.000'e yükselmiştir. Bu sayı İstanbul'da yaşayıp, başka ilde doğanlar bakımından Samsun'u 6. sıraya taşımıştır. İstanbul'da yaşayıp doğum yeri başka iller olan nüfus sıralamasında 1990 yılındaki 11. sıradan, 2000 yılında 6. sıraya çıkış, Samsun'dan İstanbul'a olan bu dönemki göçlerin ne kadar arttığını göstermektedir.

Bu konu ile ilgili dikkat çeken bir başka özellik Samsun'un 1975'ten günümüze tüm tespit dönemlerinde verdiği göçün aldığı göçten fazla olmasıdır. En son 2014-2015 arasında ise ilin aldığı göç 41.718, verdiği göç 44.627'dir.

3.2. Samsun'da Tokatlılar

1975'ten bu yana olan süreç dikkate alındığında 2011-2012 dönemi hariç Tokat ilinin verdiği göç aldığı göçten hep fazla olmuştur (Tablo 8). İlden olan bu göç, daha çok diğer yörelerimiz gibi İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlere olmuştur. Bu iller dışında, Samsun Tokatlılarının en fazla göç ettikleri iller arasında yer almaktadır (Tablo 9).

Tablo 8. Tokat'ın dönemler itibarıyla toplam nüfusu, aldığı göç, verdiği göç, net göç ve net göç hızı özellikleri

	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net Göç Hızı (%)
2014-2015	593 990	34 586	40 805	-6.219	-10,4
2013-2014	597 920	35 891	38 737	-2.846	-4,7
2012-2013	598 708	26 987	47 071	-20.084	-33,0
2011-2012	613 990	34 725	31 812	2913	4,8
2010-2011	608 299	29 576	36 342	- 6 766	-11,1
2009-2010	617 802	25 430	40 995	- 15 565	-24,9
2008-2009	624 439	32 655	34 213	- 1 558	-2,5
2007-2008	617 158	29 593	35 892	- 6 299	-10,2
1995-2000	748 680	33 384	70 556	- 37 172	-48,4
1985-1990	654 932	25 974	71 720	- 45 746	-67,5
1980-1985	605 864	22 060	38 842	- 16 782	-27,3
1975-1980	549 928	18 217	34 989	- 16 772	-30,0

Diğer birçok ilimiz gibi, Tokat nüfusuna kayıtlı çok sayıda insan, çeşitli sebeplere bağlı olarak başka illerde ikamet etmektedir (Tablo 9). Tokat ili dışında, Tokatlıların en fazla ikamet ettiği iller sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Bursa, Tekirdağ, Antalya ve Samsun'dur (Tablo 9, 10, 11; Şekil 1,2).

Tablo 9. 2007 ve 2015 yıllarında ikamet edilen ile göre Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayısı

İl Adı	2007	2015
Adana	1.520	1.621
Adıyaman	204	222
Afyonkarahisar	807	892
Ağrı	556	624
Aksaray	262	364
Amasya	5.740	6.806
Ankara	55.363	68.425
Antalya	10.303	14.759
Ardahan	98	134
Artvin	202	239
Aydın	1.912	3.096
Balıkesir	2.906	4.300
Bartın	214	403
Batman	229	341
Bayburt	145	178
Bilecik	658	745
Bingöl	301	369
Bitlis	311	297
Bolu	716	1.023
Burdur	393	362
Bursa	15.744	21.151
Çanakkale	1.270	1.819
Çankırı	381	490
Çorum	1.739	2.410
Denizli	1.093	1.435
Diyarbakır	1.018	872
Düzce	640	1.129
Edirne	2.603	3.050
Elazığ	489	572
Erzincan	687	1.008
Erzurum	1.132	1.332
Eskişehir	1.820	2.738
Gaziantep	484	964
Giresun	399	786
Gümüşhane	100	467
Hakkâri	308	666
Hatay	1.046	1.209
Iğdır	202	204
Isparta	547	728
İstanbul	395.659	472.511
İzmir	33.880	39.928
Kahramanmaraş	501	569
Karabük	276	710

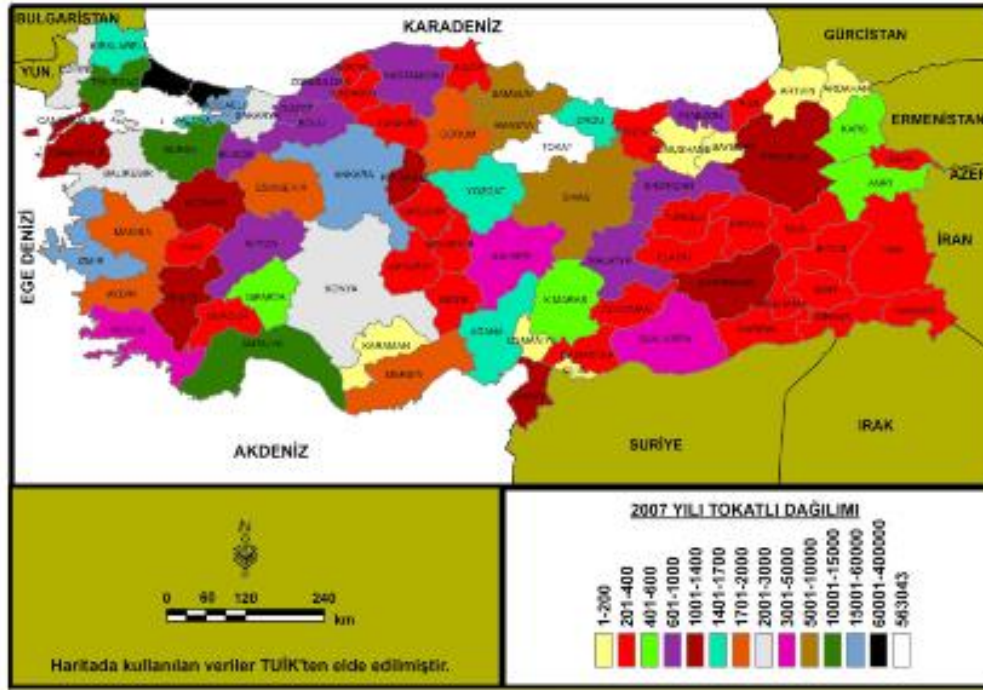
Karaman	126	186
Kars	506	434
Kastamonu	802	905
Kayseri	3.269	4.544
Kırkkale	1.110	1.193
Kırklareli	1.543	1.949
Kırşehir	410	569
Kilis	33	115
Kocaeli	24.779	35.709
Konya	2.418	2.968
Kütahya	1.078	965
Malatya	692	869
Manisa	1.951	2.416
Mardin	300	470
Mersin	1.770	2.202
Muğla	3.668	5.051
Muş	208	274
Nevşehir	354	473
Niğde	305	325
Ordu	1.410	2.165
Osmaniye	136	272
Rize	353	526
Sakarya	2.613	4.401
Samsun	7.914	10.951
Şanlıurfa	3.975	694
Siirt	204	375
Sinop	414	635
Şırnak	323	739
Sivas	5.532	6.449
Tekirdağ	13.690	24.746
Tokat	563.043	523.338
Trabzon	941	1.157
Tunceli	245	420
Uşak	402	435
Van	499	766
Yalova	1.449	2.103
Yozgat	1.590	1.840
Zonguldak	725	919

Tablo 10. 2007 yılında Tokat nüfusuna kayıtlı olup başka illerde ikamet edenlerin en çok bulunduğu iller.

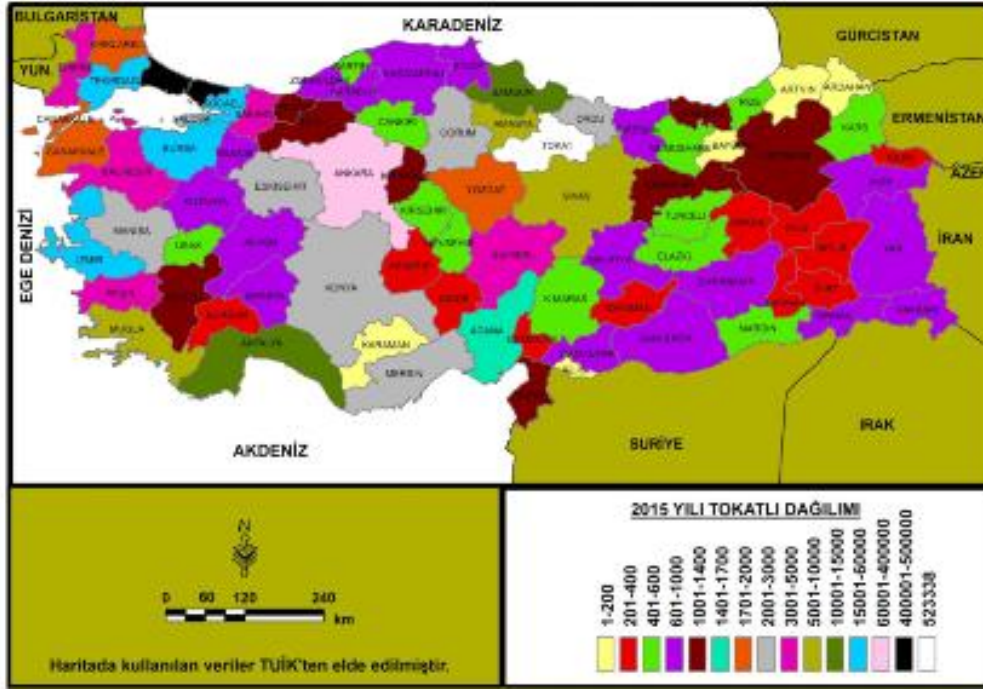
İl Adı	Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayıları
İstanbul	395.659
Ankara	55.363
İzmir	33.880
Kocaeli	24.779
Bursa	15.744
Tekirdağ	13.690
Antalya	10.303
Samsun	7.914
Amasya	5.740
Sivas	5.532

Tablo 11. 2015 yılında Tokat nüfusuna kayıtlı olup başka illerde ikamet edenlerin en çok bulunduğu iller.

İl Adı	Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayıları
İstanbul	472.511
Ankara	68.425
İzmir	39.928
Kocaeli	35.709
Tekirdağ	24.746
Bursa	21.150
Antalya	14.759
Samsun	10.951
Amasya	6.806
Sivas	6.449

Şekil 1. 2007 yılında, nüfus kaydı Tokat olanların illere göre dağılışı.

Şekil 2. 2015 yılında, nüfus kaydı Tokat olanların illere göre dağılışı.

2007 verilerine göre Tokatlıların Türkiye’de en az bulundukları iller Kilis, Ardahan ve Gümüşhane’dir (Tablo 12). 2015 yılı verilerine göre ise Tokatlıların en az bulundukları illerde ilk iki sıra değişmemiş, fakat 3. olarak az bulunan iller sıralamasında Gümüşhane’nin yerini Bayburt almıştır (Tablo 13).

Tablo 12. 2007 yılında Tokat nüfusuna kayıtlı olup başka illerde ikamet edenlerin en az bulunduğu iller.

İl Adı	Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayıları
Kilis	33
Ardahan	98
Gümüşhane	100
Karaman	126
Osmaniye	136

Tablo 13. 2015 yılında Tokat nüfusuna kayıtlı olup başka illerde ikamet edenlerin en az bulunduğu iller.

İl Adı	Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayıları
Kilis	115
Ardahan	134
Bayburt	178
Karaman	186
Iğdır	204

3.2.1. Samsun'a Diğer İllerden Göçler Arasında Tokatlıların Yeri

Gerek 2008 verilerine göre, gerekse 2015 yılı verilerine göre Samsun'a en fazla göç veren iller arasında Tokat 7. sırada bulunmaktadır (Tablo 14).

Tablo 14. Samsun ilinin göç aldığı iller (2008-2015)

Samsun ilinin Aldığı Göç (2015 yılına göre sıralı)																
	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde	Birey	Yüzde
Toplam	35.404	100	38.874	100	35.418	100	35.103	100	32.249	100	38.644	100	41.057	100	41.718	100
İstanbul-34	10.946	30,92	10.988	28,27	9.194	25,96	8.582	24,45	8.202	25,43	9.661	25,00	9.847	23,98	10.120	24,26
Ordu-52	3.262	9,21	3.450	8,87	2.748	7,78	3.096	8,82	2.599	8,06	4.166	10,78	3.648	8,89	3.279	7,86
Ankara-6	2.096	5,93	2.479	6,38	2.348	6,63	2.377	6,77	2.199	6,82	2.465	6,38	2.552	6,22	2.807	6,73
Trabzon-61	1.255	3,54	1.701	4,38	1.958	5,53	1.826	5,20	1.403	4,35	1.468	3,80	1.774	4,32	1.663	3,99
Amasya-5	1.067	3,01	1.111	2,86	1.097	3,10	1.142	3,25	997	3,09	1.380	3,57	1.351	3,29	1.380	3,31
Bursa-16	1.440	4,07	1.749	4,50	1.458	4,12	1.342	3,82	1.211	3,76	1.422	3,68	1.389	3,38	1.324	3,17
Tokat-60	921	2,60	1.445	3,72	1.088	3,07	1.248	3,56	1.005	3,12	1.328	3,44	1.256	3,06	1.277	3,06
Sinop-57	728	2,06	765	1,97	800	2,26	888	2,53	982	3,05	833	2,16	1.072	2,61	1.046	2,51
Çorum-19	486	1,37	628	1,62	709	2,00	610	1,74	736	2,28	704	1,82	908	2,21	1.037	2,49
Giresun-28	550	1,55	643	1,65	705	1,99	657	1,87	680	2,11	752	1,95	938	2,28	1.024	2,45
Rize-53	505	1,43	846	2,18	655	1,85	579	1,65	659	2,04	670	1,73	940	2,29	952	2,28

2008-2015 arası verileri incelendiğinde Samsun ilinin Tokat'tan sürekli göç aldığı gözlenmektedir (Tablo 14). Aynı dönemde Tokat'tan Samsun'a en fazla göçün olduğu yıl 2009 olmuştur (Tablo 15). Aynı yıl Tokat'tan Samsun'a göç edenlerin sayısı 1.445'tir. Bu sayı, o yıl Samsun iline olan toplam göçlerin 3,72'sini oluşturmaktadır. 2013 (1.328) ve 2015 (1.277) yılları da Tokat'tan Samsun iline olan göçlerin nispeten fazla olduğu diğer yılları oluşturmaktadır.

Tablo 15. Tokat ilinden Samsun iline olan göçlerin yıllara göre dağılım ve oranları (2008-2015).

Yıl	Sayı	Toplam göç içindeki %
2008	921	2,60
2009	1.445	3,72
2010	1.088	3,07
2011	1.248	3,56
2012	1.005	3,12

2013	1.328	3,44
2014	1.256	3,06
2015	1.277	3,06

Tokat merkez ve ilçelerinden Samsun'a düzenlenen otobüs seferleri, aynı zamanda bu merkezlerden Samsun'a olan göçün de bir göstergesidir. Tokat Yıldızı ve Topçam Samsun'a en fazla sefer düzenleyen firmalardır (Tablo 16; Foto 1,2).

Tablo 16. Samsun'a Tokat şehri ve ilçelerinden yolcu taşıyan otobüs firmaları ile sefer sayıları.

Otobüs Firması	Günlük Sefer Sayısı	Ortalama Yolcu
Tokat Yıldızı	13	25-30
Topçam	13	25-30
Tokat Seyahat	6	25-30
Erbaa Seyahat	4	25-30
Metro	6	4-5
Van Gölü	1	3-5
Cizre Nuh	1	3-5
Amasya Tur	1	6-8
Adıyaman Ünal	1	3-5
Mardin Seyahat	1	3-5
Hazar Tur	1	3-5

Foto 1. Samsun Otogarında Tokat ili şehri ve ilçelerine yolcu taşıyan firmalara hizmet veren çok sayıda yazıhane bulunmaktadır.

Foto 2. Samsun'dan Tokat ve ilçelerine düzenli otobüs seferleri bulunmaktadır.

Yukarıdaki firmalar dışında yolcu kapasitesi daha düşük araçlarla (25-30) özellikle belli ilçelerle-Samsun arasında düzenli seferler gerçekleştirilmektedir (Tablo 17).

Tablo 17. Samsun ile Tokat'ın bazı ilçeleri arasında taşıma kapasitesi daha düşük araçlarla yolcu taşıyan firmalar ve sefer sayıları.

Firma Adı	Günlük Sefer Sayısı	Ortalama Yolcu	Yolcu Taşınan İlçe Merkezi
Erova	2	25-30	Erbaa
Erektaş	3	25-30	Erbaa
Metro	1	8-10	Erbaa-Niksar-Reşadiye

Yine Samsun'daki Tokatlılara ait hemşeri derneklerinin varlığı Samsun'a olan göçün diğer göstergeleri arasındadır. Samsun'da yaşayan Tokatlıların kurduğu bu anlamdaki ilk dayanışma kuruluşu "Tokatlılar Vakfı" olup, yakın dönemde bu vakıf kapanmıştır. Günümüzde Samsun'da Tokatlılarla ilgili ilçe derneklerine ait kuruluşlar yer almakta olup Samsun Erbaahlılar Derneği ve Başçiftlikliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği bunların başlıcalarıdır.

3.2.2. Tokatlıların Samsun'daki Dağılışı

2007 yılı itibarıyla Samsun ilinde nüfusa kayıtlı olduğu il Tokat olanların en fazla olduğu yönetim birimi merkez ilçedir. (Tablo 18,19; Şekil 3). Söz konusu yılda merkez ilçede yaşayan Tokatlıların sayısı 5.907'dir. Merkez ilçede yaşayan Tokatlıların oranı 2007 yılında % 74,64'tür. Merkez ilçeyi bu bakımdan Bafra ve Çarşamba izlemektedir. Buna karşılık 2007 yılı verilerine göre Samsun ili ilçeleri arasında Tokatlıların en az bulunduğu ilçeler Salıpazarı (4) ile Yakakent (25) ve Asarcık'tır (25).

Tablo 18. Samsun ilinde nüfusa kayıtlı olduğu il Tokat olanların ilçelere göre dağılışı.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Merkez	5.907								
Atakum		2.418	3.006	3.239	3.483	3.758	4.079	4.345	4.735
İlkadım		3.015	3.135	3.177	3.128	3.215	3.250	3.321	3.276
Canik		564	598	597	603	598	614	639	621
Çarşamba	457	436	416	442	483	414	505	533	550
Bafra	470	498	487	463	519	507	485	536	515
Terme	243	240	256	270	294	250	274	287	344
Havza	150	155	145	150	148	160	177	190	186
Vezirköprü	86	100	118	116	112	127	132	152	171
Tekkeköy	195	191	202	189	177	169	171	168	169
19 Mayıs	122	116	129	126	93	110	104	97	99
Kavak	78	65	71	56	57	74	76	75	88
Ladik	69	78	74	75	68	65	59	63	71
Ayvacık	47	52	57	65	63	60	62	54	49
Yakakent	25	31	29	28	31	28	29	26	24
Alaçam	36	28	43	43	55	42	32	31	22
Salıpazarı	4	4	14	15	17	14	16	17	16
Asarcık	25	27	20	31	23	17	19	16	15
Toplam	7.914	8.018	8.800	9.082	9.354	9.608	10.084	10.550	10.951

Tablo 19. Samsun ilinde nüfusa kayıtlı olduğu il Tokat olanların ilçelere göre dağılım oranları.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Samsun	74,64								
Atakum		30,16	34,16	35,66	37,24	39,11	40,45	41,18	43,24
İlkadım		37,60	35,63	34,98	33,44	33,46	32,23	31,48	29,92
Canik		7,03	6,80	6,57	6,45	6,22	6,09	6,06	5,67
Çarşamba	5,77	5,44	4,73	4,87	5,16	4,31	5,01	5,05	5,02
Bafra	5,94	6,21	5,53	5,10	5,55	5,28	4,81	5,08	4,70
Terme	3,07	2,99	2,91	2,97	3,14	2,60	2,72	2,72	3,14
Havza	1,90	1,93	1,65	1,65	1,58	1,67	1,76	1,80	1,70
Vezirköprü	1,09	1,25	1,34	1,28	1,20	1,32	1,31	1,44	1,56
Tekkeköy	2,46	2,38	2,30	2,08	1,89	1,76	1,70	1,59	1,54
19 Mayıs	1,54	1,45	1,47	1,39	0,99	1,14	1,03	0,92	0,90
Kavak	0,99	0,81	0,81	0,62	0,61	0,77	0,75	0,71	0,80
Ladik	0,87	0,97	0,84	0,83	0,73	0,68	0,59	0,60	0,65
Ayvacık	0,59	0,65	0,65	0,72	0,67	0,62	0,61	0,51	0,45
Yakakent	0,32	0,39	0,33	0,31	0,33	0,29	0,29	0,25	0,22
Alaçam	0,45	0,35	0,49	0,47	0,59	0,44	0,32	0,29	0,20
Salıpazarı	0,05	0,05	0,16	0,17	0,18	0,15	0,16	0,16	0,15
Asarcık	0,32	0,34	0,23	0,34	0,25	0,18	0,19	0,15	0,14
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Şekil 3. 2007 yılında Samsun ili ilçelerine göre, Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayıları.

2015 yılında ise Tokat nüfusuna kayıtlı olanların en fazla olduğu ilçe Atakum'dur (Tablo 18). Atakum ilçesinde yaşayan Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayısı 4.735 olup, bunların ildeki tüm Tokatlılara oranı % 43,24'tür (Tablo 19). İlkadım ve Canik ilçeleri, bu bakımdan Atakum'u izlemektedir. 2015 yılı verilerine göre, Samsun ilinde Tokat nüfusuna kayıtlı olanların en az olduğu ilçeler ise Asarcık (15) ve Salıpazarı'dır (16).

2016 yılında Samsun'da yaşayıp Tokat nüfusuna kayıtlı olanların en fazla olduğu ilçe yine Atakum'dur (Şekil 4). Atakum'da yaşayan Tokat nüfusuna kayıtlı olanların sayısı 5.030 olup, bu ilçeyi İlkadım (3.298) ve Canik (627) izlemektedir. 2016 yılı verilerine göre Samsun ili ilçeleri arasında Tokat nüfusuna kayıtlı olanların en az bulunduğu ilçeler ise Salıpazarı (16) ve Yakakent'tir (17).

Şekil 4. 2016 yılında Tokat nüfusuna kayıtlı olanların Samsun ilinde ilçelere göre dağılışı

Samsun ilinde ikamet eden Tokat doğumluların sayısı 2014 yılında 9.768 iken, 2015 yılında artarak 10.107'ye çıkmıştır (Tablo 20). Tokat doğumluların ilçelere dağılışına bakıldığında, hem 2014 hem de 2015 yılı verilerine göre ilk sırada Atakum ilçesi yer almaktadır. İlde Tokat doğumluların fazla olduğu diğer ilçeler arasında İlkadım, Çarşamba, Bafra ve Canik yer almaktadır.

Tablo 20. Samsunda İkamet eden Tokat Doğumluların İlçelere Göre Dağılışı

İlçeler	1985	1990	2000	2014		2015	
				Birey	Yüzde	Birey	Yüzde
Atakum				3.572	36,50	3.861	38,20
İlkadım				2.738	27,98	2.692	26,64
Çarşamba				645	6,59	667	6,60
Bafra				658	6,72	632	6,25
Canik				543	5,55	531	5,25
Terme				483	4,94	531	5,25
Havza				221	2,26	227	2,25
Vezirköprü				151	1,54	176	1,74
Ondokuzmayıs				165	1,69	168	1,66
Tekkeköy				154	1,57	157	1,55
Ladik				126	1,29	133	1,32
Ayvacık				121	1,24	119	1,18
Kavak				71	0,73	86	0,85
Asarcık				53	0,54	49	0,48
Alaçam				39	0,40	34	0,34
Salıpazarı				23	0,24	22	0,22
Yakakent				23	0,24	22	0,22
Toplam	6.037	5.993	7.116	9.786	100	10.107	100

3.2.3. Samsun İli'nde Yaşayan Tokatlıların Bazı Sosyoekonomik Özellikleri

Samsun'a Tokatlılar özellikle 1960'lardan itibaren artan bir şekilde göç etmeye başlamışlardır. Samsun'da ikamet eden ve nüfusa kayıtlı olduğu il Tokat olanların sayısı ise 2007'de 7.914 iken 2015 yılında 10.951'e yükselmiştir.

Samsun'da her yaş grubundan Tokatlı'ya rastlamak mümkündür.

Eğitim, iş, daha uygun iklim şartları, emeklilik sonrası mülk edinme ve yatırım...vb. Tokatlıların Samsun'a başlıca göç ediş nedenlerini oluşturmaktadır.

Samsun'da yaşayan Tokatlılar sanayi, ticaret, eğitim, sağlık...gibi sektörlerde çalışmaktadırlar (Foto 3,4).

Foto 3. 2001 yılında Samsun'a gelmiş olan Duran Yılmaz ve oğlu ticari hayatta başarılı olan Tokatlılar arasında yer almaktadır.

Foto 4. Kendisi de emekli bir öğretmen olan Şamil Caruz uzun süredir ticaret hayatını da başarıyla sürdürmektedir (Karadeniz Kitap Kirtasiye).

4. SONUÇ

Samsun'a Tokatlılar özellikle 1960'lardan itibaren artan bir şekilde göç etmeye başlamışlardır.

Eğitim, iş, daha uygun iklim şartları, emeklilik sonrası mülk edinme ve yatırım...vb. Tokatlıların Samsun'a başlıca göç ediş nedenlerini oluşturmaktadır.

Samsun'da ikamet eden ve nüfusa kayıtlı olduğu il Tokat olanların sayısı ise 2007'de 7.914 iken 2015 yılında 10.951'e yükselmiştir.

Samsun'da ikamet edip, nüfusa kayıtlı olduğu il Tokat olanların % 79'u Samsun şehrinde yaşamaktadır. Bunların sayıca fazla olduğu ilçeler ise sırasıyla Atakum, İlkadım ve Canik'tir.

Tokat dışında nüfus kaydı Tokat olanların yaşadığı iller sıralamasında Samsun 8. sırada yer alır.

2015 yılı verilerine göre Samsun'un göç aldığı iller sıralamasında Tokat 7. sırada bulunmaktadır. 2015 yılı itibariyle Tokat'ın verdiği göç sıralamasında ise 81 il arasında Samsun 5. sırada yer almaktadır.

Samsun'da yaşayan Tokatlılar sanayi, ticaret, eğitim, sağlık...gibi sektörlerde çalışmaktadırlar.

KAYNAKÇA

DİE, 1980, Genel Nüfus Sayımı. Ankara.

DİE, 1985, Genel Nüfus Sayımı. Ankara.

DİE, 1990, Genel Nüfus Sayımı. Ankara.

DİE, 2000, Genel Nüfus Sayımı. Ankara.

İpek, N., 2000, Mübadele ve Samsun. Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara.

İpek, N., 2006, İmparatorluktan Ulus Devlete Göçler. Serander Yayını, Trabzon.

Tatlıdil, E., 1988, Göç ve Kentsel Gelişme; Samsun Örneği. I. Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri, OMÜ Eğitim Fak. Yay. s. 351-373, Samsun.

TÜİK, 2007-2015, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Verileri. Ankara.

Uzuneminoğlu, H., 1992, 1990 Genel Nüfus Sayımı ve Samsun İli Nüfusu. OMÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 7, s. 279-284, Samsun.

Yılmaz, C., 2007, Samsun İlinde Nüfus Hareketleri. Geçmişten Geleceğe Samsun. Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Eğitim Hizmetleri Daire Başkanlığı Yay., Cilt:2, Samsun.

Zeybek, H. İ., 2006, "Sosyoekonomik Kriterlere Göre Samsun İlinin Karadeniz Coğrafi Bölgesi ve Türkiye'deki Yeri ", Geçmişten Geleceğe Samsun Sempozyumu (4-6 Mayıs 2006), 503-519, Samsun.